

Тема: Кем? Нәрсә? соравына җавап булган сүзләр.

Мәгънәләре буенча сүзләрне төркемләү.

Максат: 1) Балаларны сүз төркемнәре – кем? нәрсә? соравына җавап булган сүзләр белән таныштыру, сүзләргә сорауны дөрес, аңлап куя белүләренә ирешү.

2) Матур язучыларның сөйләм телләрен үстерү.

3) Хезмәт иясенә хөрмәт тәрбияләү, һәр һөнәрнең мөһим булуын билгеләп үтү.

Материал : татар теле , 2 класс

Җиһазлау: сәяхәт картасы, һөнәр ияләре турында рәсемнәр, таблица, проектор, экран, презентация.

ДӘРЭС БАРЫШЫ.

I. Оештыру өлеше.

II. Матур язучыларның сөйләм телләрен үстерү.

III. Яңа белем һәм сүзләрне бекрү.

1) Кереш әңгәмә:

- Бүген сезнең белән “Татар теле иленә сәяхәткә” чыгарбыз. Сәяхәткә бару өчен без поездга утырырбыз. Поездга утыру өчен кассадан билетлар алырга кирәк.

(Картчкада бирем үтәү, кушымчалар ялгап сүзләрне дөрес итеп язучы)

1 тукталыш “Рәсемнәр “ алаңы дип атала. (рәсем буенча кыш турында хикәя төзү)

2 тукталыш “ Сораулар алаңы”

Сорауларга җаваплар табу, шул сүзләрне тиешле урынга урнаштыру тамыр һәм кушымчаларын билгеләү.

Без көн саен укырга кая барабыз ?

Көз көне көне нинди көннәр күп була?

Самолетны йөртүче кеше кем була?

Бер класста укучылар ничек атала?

Нәрсәнең борыны озын ?

Мәктәпкә укырга кемнәр бара?

Озын муенлы дип кайсы җәңлекне атыйлар?

Чәйгә шикәр салмасаң ул нинди була?

Баткак җирне нәрсә дип атыйлар?

1. жирафны
2. укучылар
3. мәктәпкә
4. филнең

**Ясалма
Бәйләгеч**

1. яңгырлы

2. сазлык
3. очучы
4. классташ
5. шикәрсез
- 6.

3 тукталыш “Һөнәрләр” аланы дип атала.

Поездны кем йөртә?

- Ә сез нинди һөнәр ияләрен беләсез ?

Нинди һөнәр ияләре бар икәннән белер өчен безгә китаптан 6 нчы күнегүне эшләргә кирәк булачак.

Шигырьне кычкырып уку, һөнәр ияләрен табу, күчереп яз.

Ребуслар чишү, аларны да өстәп яз. (сыер савучы, тәрбияче, сатучы, очучы, табиб, .)

- Ә нәрсә булды инде ул һөнәр ?

- Һөнәр-ул кеше хезмәтә һәм эшчәнлегенә төрә.

4 тукталыш “Ял итү паркы”(Күзләр өчен гимнастика)

5 тукталыш “Сүзләр аланы”

7 нче күнегүдәге сүзләргә 2 төркемгә аерып яз. Беренче баганага кем ? икенче баганага нәрсә ? сорауына җавап булган сүзләргә.

Кем?

Нәрсә ?

эти

өй

көтүче

урам

балыкчы

елга

пыялачы

экскурсия

абый

таш

тракторчы

пыяла

бала

бозау

табиб

каен

апа

тегүче

6 тукталыш “Табышмак аланы “

Бирелгән тамыр сүзләрдән яңа сүзләр ясарга.

Нәрсә? Баш. Кем? - Нинди? - Нишли? -

Нәрсә? Күз. Кем? - Нинди? - Нишли? -

Нәрсә? Эш. Кем? - Нинди? - Нишли? -

7 тукталыш “Билгеләр аланы “

Төрле дәрәжәдәге карточкалар белән эш.

1 төркем

1. Шигырьне уку, анда очраган һөнәр исемнәрен күчереп яз. Син кем булырга теләсәң? Аны да өстә

Үскәнәңне бел, улым,

Җир бораула, нефтьче бул,

Шахтерлар да мактала

Оста ташчы да бик кирәк,

Ул матур йортлар сала.
Очучы бул, диңгезче бул,
Корыч кой, тимерче бул,
Я бик шәп игенче бул!

2.(Кем? Нәрсә? сорауларына җавап булган сүзләрнең астына сыз)

Сикерә, баш, чөгендер, авыр, жылы, көлә, үрдәк , сәгать, шәһәр, елга йөзә, карый,
җиләк, савыт, әби, елга, төзи, муен, егет, авыл, кыңгырау, якты, яшел, карбыз, казый, тимераяк,
һава, йолдыз, йөгәрә, елмая, борчак, йомгак, хайван, эшли, чаңгычы.

2 төркем

1.Исеңә төшер һәм дәвам ит (икешәр мисал өстә)

Кешене белдергән сүзләр: әни, бабай,.....

Хайван исемнәре: куян, дөя,.....

Кош исемнәре: сандугач, тукран,.....

Агач исемнәре:каен, усақ,,.....

Чәчәк исемнәре:миләүшә,уырызая, ,.....

Табигать күренешләре:яз, яшен,.....

2.Уклар белән тоташтыр.

Сатучы	тегә
Эшче	укыта
Тегүче	төзи
Табиб	сата
Укытучы	дөвалый
Төзүче	эшли

3 төркем

Күчереп языгыз. Бөжәкләрне белдергән сүзләр астына бер сызык сызыгыз.

Каен , ипи, черки, кигәвен, гөл, җәй, чебен, таш, кырмыска, томан,
озынборын, ташбака, елга, карабодай, эт.

Үзегез теләгән сүзләр белән 2 жөмлә төзергә.

8 тукталыш “Бүләкләр “аланы.

Сәяхәтнең истәлегә итеп,поезд хезмәткәрләре сезгә рәсемнәр тапшыралар.Бу
рәсемнәр гади генә түгел тылсымлы,ә тылсымның нәрсәдә икәнен биремне
үтәгәч күрерсез.(өй эшен бирү)

V. Йомгаклау.

- Укучылар, без бүгенге дәрестә нәрсәләр белдек? Сәяхәтебез файдалы
үттеме? Үзебезгә нинди яңалыклар алдык?